

Як добре вміти читати!

Леся Українка

Мрія

Мрія полине із думкою вкупці
Геть у далекі світа,—
Крил не втинай сизокрилій голубці,
Хай вона вільно літа!

5

Чи пам'ятаєш ту казку-дивницю,
Як-то колись принесла
Тую цілющу-живущу водицю
Дрібна пташина мала?

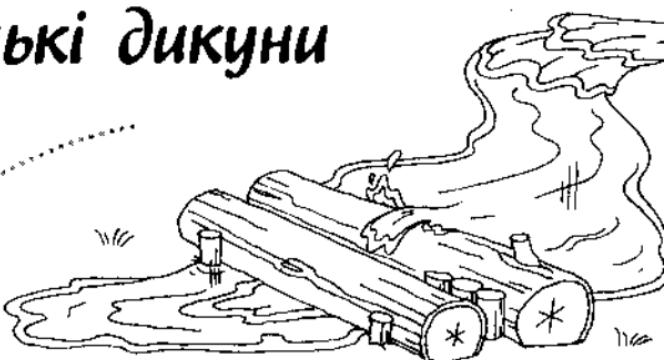
Їй не страшні були дикі простори,
Склі і хвилі морські,
Перелітала найвищій гори —
Мала крильцята прудкі.

Так твоя мрія швиденько полине,
Тільки їй волю даси,
І принесе з чарівної країни
Краплю живої роси.

Ернест Сетон-Томпсон

Маленькі дикиуни

(уривок)

6

Як і багато однолітків — дванадцятирічних американських хлопчиків, — Ян понад усе полюбляв історії про індіанців та про життя в дикій природі. Найбільше Ян заздрив життю індіанців. Тільки-но починалась весна і прокидалася природа, його починало непереборно тягнути геть із дому. Він годинами міг удивлятися в крони дерев, що гойдалися на вітрі, сидіти біля прозорого, немов кришталь, струмка, де сріблястими стрілками проносилися зграйки верховодок. Його не полишало відчуття, що весь лісовий світ належить тільки йому.

Напередодні Різдва Ян серйозно захворів.

Минула зима, і до березня Ян трохи одужав. Лікарі порадили батькам відправити його на рік у село.

Ось так і вийшло, що Ян оселився у Вільяма Рафтена в Сенгері, де познайомився із Семом, сином містера і місіс Рафтен.

Хлопці швидко заприятлювали.

Одного спекотного дня на початку липня, коли хлопці купалися в обмілому струмку, Сем сказав:

— Щось води поменшало. Цей струмок щоліта пересихає.

— А чом би нам не побудувати греблю? — запропонував Ян.

— Уперше чую, щоб індіанці будували греблі.

— А ми, поки будуватимемо, станемо бобрами! Дивись, а ось і підхожий камінь,— сказав Ян і, взявши за важкий валун, підкотив його до найвужчого місця русла.

Але Сем, як і раніше, сидів на березі, спершись підборіддям на коліна. Бойове татуовання червоними й синіми струмочками стікало по його грудях.

— Знаєш що,— раптом промовив Сем,— облиш ці камені, я тут дещо придумав. Давай перекинемо дві великі колоди впоперек струмка, ось уже й половина справи! Попросимо тата, щоб дав нам коней притягнути колоди. Буде добра гребля — буде й худобі звідки пити, не доведеться ганяти стадо до колодязя.

Наступного ранку за сніданком містер Рафтен, поглянувши на Яна, запитав:

— Скільки потрібно лінолеуму на підлогу, якщо кімната двадцять футів* завдовжки і п'ятнадцять завширшки?

— Тридцять три з третиною ярди**, — миттю порахував Ян.

Рафтен страшенно здивувався: він і уявити не міг, що можна з такою швидкістю обчислити все в голові. На його обличчі з'явився захоплений вираз.

8 — Коли ти навчишся так рахувати? — запитав він сина.

— Ніколи, — незворушно відповів Сем. — Навіщо зубному лікареві обчислювати лінолеум?.. Слухай, Яне, — раптом шепнув він на вухо другові, — краще ти попроси тата. Давай, куй залізо, поки гаряче!

Після сніданку Ян набрався духу і сказав:

— Містере Рафтен, струмок зовсім пересихає. Ми хочемо побудувати греблю, щоб худобі було де пити. Але нам треба перекинути дві колоди через річку. Дайте нам запряжку коней на чверть години.

---

* Фут — одиниця вимірювання довжини в англійській системі мір, що дорівнює 30,5 сантиметра.

** Ярд — одиниця вимірювання довжини в англійській системі мір, що дорівнює 91,44 сантиметра.